

DICTAMEN: 48/2024, de 8 de febrer

MATÈRIA: Responsabilitat patrimonial

DEPARTAMENT: Interior

PONENT: Judith Gifreu i Font

DICTAMEN 48/2024, de 8 de febrer. Reclamació de responsabilitat patrimonial instada davant el Departament d'Interior per una persona pels danys i perjudicis soferts en haver-li impactat un projectil de *foam* en el transcurs d'una actuació policial del Cos de Mossos d'Esquadra

La Comissió Jurídica Assessora, reunida el 8 de febrer de 2024, amb la presidència del Sr. Jaume Vernet i Llobet, actuant com a secretària la Sra. Cristina Figueras i Bosch, amb la participació de les Sres. i els Srs. Esther Arroyo i Amayuelas, Meritxell Barnola Sarri, Agustí Cerrillo i Martínez, Maria Mercè Darnaculleta i Gardella, Sílvia Grau Beltran, Francesc Homs i Molist, Albert Lamarca i Marquès, Marc Marsal i Ferret, Carles Mundó i Blanch, Montserrat Peretó Garcia, i Joan Ridao i Martín, i essent-ne ponent la Sra. Judith Gifreu i Font, ha aprovat el Dictamen següent:

ANTECEDENTS DE FET

1. El 15 d'octubre de 2020, una persona va formular, mitjançant representació lletrada, una reclamació de responsabilitat patrimonial davant el Departament d'Interior, en sol·licitud d'una indemnització econòmica inicial per import de 266.781,535 euros, pels danys i perjudicis soferts en haver-li impactat un projectil de *foam* en el transcurs d'una actuació policial del Cos de Mossos d'Esquadra, el dia X d'octubre de 2019, en el context d'una jornada de vaga general convocada per diversos sindicats i de marxes multitudinàries convocades per diverses associacions. En l'escrit de reclamació efectuava proposició de prova testifical, pericial i documental. A aquests efectes adjuntava diversa documentació, com ara documents audiovisuals i fotografies, un informe pericial de valoració de les lesions, documentació relativa a l'assistència mèdica, documentació laboral i una sol·licitud de reconeixement de grau de discapacitat, pendent de resolució.
2. El 27 d'octubre de 2020, la cap del Servei d'Assessorament Jurídic de la Direcció General de la Policia va participar el sinistre a l'entitat asseguradora de de l'Administració.
3. Per ofici de 23 de febrer de 2021, la cap del Servei d'Assessorament Jurídic de la Direcció General de Policia va adreçar un requeriment a la persona reclamant, per tal que acredités la representació lletrada, i per tal que informés si els fets objecte de reclamació s'estaven substanciant en la via penal, alhora que la informava sobre el tractament de les seves dades personals. La persona afectada va aportar la documentació sol·licitada i va informar que els fets no s'estaven substanciant per la via penal.
4. Figura en l'expedient un comunicat intern, per mitjà del qual la cap del Servei d'Assessorament Jurídic va sol·licitar a la Prefectura de la Policia que informés si es tenia

constància dels fets i de la investigació d'aquests, així com que donés resposta explícita als punts que s'hi indicaven envers les circumstàncies que van envoltar els fets.

5. Per Acord de 29 de juny de 2021, notificat a la persona reclamant i a la companyia asseguradora, el director general de la Policia va admetre a tràmit la reclamació patrimonial i va nomenar la persona instructora del procediment.

6. En data X d'octubre de 2021, el cap de l'Àrea de la Brigada Mòbil de Mossos d'Esquadra va emetre un informe, en resposta a la petició referida anteriorment.

7. El 20 d'octubre de 2021, es va aportar a l'expedient la resolució de reconeixement de grau de discapacitat de la persona afectada.

8. Per oficis de 3 de desembre de 2021, degudament notificats, la instructora va comunicar a la persona interessada i a la companyia asseguradora l'obertura del tràmit d'audiència i vista de l'expedient.

9. El 14 de desembre de 2021, amb petició prèvia, es va remetre a la part reclamant una còpia de diversa documentació de l'expedient.

10. El 31 de desembre de 2021, la part reclamant va presentar un escrit en què sol·licitava que, prèviament al tràmit d'audiència, s'acordés l'obertura del procediment a prova i la pràctica de les proves necessàries. Així mateix, en la mateixa data va presentar un altre escrit en el qual, *ad cautelam*, efectuava al·legacions, en què reiterava les efectuades anteriorment i, d'altra banda, adduïa que l'informe policial confirmava la veracitat dels fets exposats per la persona reclamant.

11. Figura en l'expedient un escrit de la companyia asseguradora de 26 de maig de 2022, al qual s'adjunta un informe mèdic pericial, en què considera que s'ha de desestimar la reclamació, si bé no es pot descartar, atenent l'informe policial, l'existència d'efectius de Mossos d'Esquadra a la zona el dia i l'hora dels fets, per tal de dispersar grups de manifestants. Altrament, valora subsidiàriament els danys reclamats en 62.258,85 euros.

12. El 12 d'octubre de 2022, la part reclamant va presentar un escrit en què sol·licitava que s'impulsessin les actuacions de l'expedient.

13. Figura en l'expedient una diligència de la instructora en què fa constar que s'havia intentat dur a terme una negociació, amb vistes a la possible terminació del procediment mitjançant la conclusió d'un pacte entre les parts, i que no s'havia pogut arribar a cap acord, motiu pel qual s'impulsava la tramitació del procediment.

14. Figura en l'expedient un escrit de l'asseguradora d'1 de desembre de 2022, en què reitera les manifestacions efectuades en l'escrit anteriorment presentat.

15. El 9 de desembre de 2022, la instructora va acordar admetre i incorporar a l'expedient les proves pericial i documental sol·licitades, i va acordar no admetre la prova testifical, i no

procedir al requeriment a la Divisió d'Affers Interns sobre la possible existència de l'obertura d'una informació reservada, atès que en l'expedient es disposava de suficient informació envers els fets, la qual cosa en feia innecessària la pràctica. Aquest acord va ser degudament notificat a la persona interessada i a l'asseguradora.

16. Figura en l'expedient una diligència de la instructora en què fa constar que la part reclamant va aportar, amb l'escrit inicial de reclamació, en format electrònic, una prova documental consistent en material audiovisual.

17. El 21 de desembre de 2022, la instructora va comunicar un segon tràmit d'audiència i vista de l'expedient a la part reclamant i a la companyia asseguradora, que va ser degudament notificat.

18. Per escrit de 4 de gener de 2023, l'asseguradora va comunicar que es ratificava en les al·legacions presentades.

19. El 14 de febrer de 2023, la persona reclamant va presentar-hi al·legacions, en les quals reiterava les manifestacions anteriorment efectuades i modificava l'import de la indemnització sol·licitada, que fixava en 200.086,15 euros.

20. El 22 de maig de 2023, la instructora va emetre la proposta de resolució, en la qual proposava estimar parcialment la reclamació en la quantitat de 94.670,17 euros, atès que apreciava la relació causal entre el dany reclamat i el funcionament de l'Administració, així com l'antijuridicitat del dany.

21. El 15 de desembre de 2023, l'advocada en cap del Departament d'Interior va emetre un informe, en el qual diferia de la proposta de resolució, en el sentit que considerava que calia modular al 50 % la responsabilitat de l'Administració, atenent el fet que la víctima es va col·locar en una situació de risc. Altrament, valorava d'una manera diferent el dany, que fixava en l'import de 60.188,40 euros. En conseqüència, i aplicant el 50 %, reconeixia una indemnització per un import de 30.094,20 euros.

22. El 20 de desembre de 2023, va tenir entrada en la Comissió Jurídica Assessora la sol·licitud de dictamen del conseller d'Interior.

23. L'11 de gener de 2024, el Ple de la Comissió va admetre a tràmit la petició i en va nomenar ponent.

FONAMENTS JURÍDICS

I. Objecte del Dictamen

Constitueix l'objecte del present Dictamen la reclamació de responsabilitat patrimonial instada davant el Departament d'Interior per una persona pels danys i perjudicis soferts en haver-li

impactat un projectil de *foam* en el transcurs d'una actuació policial del Cos de Mossos d'Esquadra.

II. Intervenció de la Comissió Jurídica Assessora

La intervenció de la Comissió Jurídica Assessora en aquest expedient resulta preceptiva, atès que la quantitat reclamada és de 200.086,15 euros, i es fa a l'empara del que disposen l'article 8.3.a) de la Llei 5/2005, de 2 de maig, institucional d'aquest òrgan, que determina el caràcter preceptiu del dictamen en els expedients de reclamacions de responsabilitat patrimonial de les administracions públiques la quantia de les quals sigui igual o superior a 50.000 euros, i l'article 86 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.

De conformitat amb l'article 81.2, apartat tercer, de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (LPAC), el dictamen de l'òrgan consultiu s'ha de pronunciar en aquest tipus de procediments sobre l'existència o no de relació de causalitat entre el funcionament del servei públic i la lesió produïda i, si escau, sobre la valoració del dany causat i la quantia i la manera de la indemnització, d'acord amb els criteris establerts en la mateixa Llei.

III. Règim jurídic aplicable a la responsabilitat patrimonial de l'Administració

L'article 106.2 de la Constitució reconeix el dret dels particulars a ser indemnitzats per qualsevol lesió que pateixin en els seus béns i drets, com a conseqüència del funcionament dels serveis públics, llevat dels casos de força major.

El règim jurídic de la responsabilitat patrimonial de l'Administració pública per les lesions sofertes pels particulars en llurs béns i drets, com a conseqüència del funcionament dels serveis públics, es regula en els articles 81 a 87 de la Llei 26/2010; pel que fa als principis de la responsabilitat, en l'article 32 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic (LRJSP), i, quant a la indemnització i el seu càlcul, en l'article 34 del mateix cos legal, i, pel que fa al procediment, en l'LPAC, en els articles 65, 67, 81, 91 i 92 de la qual es preveuen diverses especialitats dels procediments de responsabilitat patrimonial.

Aquesta normativa estableix quins són els requisits formals d'exercici i d'admissibilitat de l'acció, procedimentals, així com els elements materials necessaris perquè la petició prosperi i els perjudicats tinguin dret a ser indemnitzats. En aquest sentit, s'ha d'haver produït un dany efectiu, avaluable econòmicament i individualitzat en relació amb una persona o un grup de persones. Cal, a més, que la lesió que es pateix sigui conseqüència del funcionament normal o anormal dels serveis públics, llevat dels casos de força major o de danys que el particular tingui el deure jurídic de suportar d'acord amb la llei.

IV. Consideracions de caràcter formal

IV.1. Legitimació activa

Quant a la legitimació activa, es constata que aquesta s'ajusta a la normativa procedimental, atès que la reclamació és formulada per la persona que ha estat víctima dels danys, la qual, com a tal, està legitimada activament per a instar aquest procediment.

La persona reclamant actua en el procediment mitjançant representant lletrada, d'acord amb l'article 5.1 de l'LPAC. La reclamació ha estat signada per aquesta representant, i consta en l'expedient l'acreditació de la representació (article 5.3 de l'LPAC), mitjançant la designa i autorització corresponent signada per la persona interessada (article 5.4 de l'LPAC). Així mateix, hi consta el seu document d'identificació, que permet verificar-ne la identitat en el procediment administratiu (article 9.1 de l'LPAC). També queda acreditada la identitat de la representant mitjançant l'aportació del DNI.

IV.2. Competència per a instruir i resoldre el procediment

La reclamació es formula contra el Departament d'Interior pels danys que el seu cos policial hauria irrogat en el decurs d'una actuació policial esdevinguda l'octubre de 2019.

D'acord amb l'article 164, apartat segon, de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, correspon a la Generalitat el comandament suprem de la Policia de la Generalitat de Catalunya-Mossos d'Esquadra i, en l'apartat cinquè s'estableix que els Mossos d'Esquadra exerceixen totes les funcions pròpies d'un cos policial, entre d'altres, en l'àmbit de la seguretat ciutadana i l'ordre públic.

D'altra banda, tant en el moment de produir-se els fets i formular-se la reclamació (article 3.4.1 del Decret 1/2018, de 19 de maig, de creació, denominació i determinació de l'àmbit de competència dels departaments de l'Administració de la Generalitat de Catalunya), com actualment (article 3.9.1 del Decret 184/2022, de 10 d'octubre, de denominació i determinació de l'àmbit de competència dels departaments de l'Administració de la Generalitat de Catalunya), les funcions relacionades amb la seguretat ciutadana han estat i són atribuïdes al Departament d'Interior, el qual resulta competent per a tramitar la reclamació.

La resolució del procediment correspon al conseller d'Interior, d'acord amb l'article 83.1 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, per tal com la Resolució INT/81/2011, de 18 de gener, de delegació de competències del conseller d'Interior en diferents òrgans del Departament, reserva la delegació de la competència de resoldre les reclamacions en favor del secretari general, en els casos en què no escaigui el dictamen de la Comissió Jurídica Assessora.

IV.3. Conformació de l'expedient

L'expedient administratiu ha de tenir format electrònic i ha d'estar conformat pel conjunt ordenat de documents i actuacions que serveixin d'antecedent i fonament de la resolució

administrativa (article 70 de l'LPAC). Així mateix, per a garantir la integritat i immutabilitat de l'expedient i dels documents que el conformen, ha d'estar foliat mitjançant un índex electrònic autènticat que en garanteixi la integritat (article 51 del Reglament d'actuació i funcionament del sector públic per mitjans electrònics –RAFME–, aprovat pel Reial decret 203/2021, de 20 de març). D'altra banda, quan l'expedient s'hagi de remetre, s'ha d'enviar complet, foliat, autènticat i acompanyat d'un índex autènticat de tots els documents que contingui (article 70 de l'LPAC), directament o a través d'un node d'interoperabilitat, de l'adreça electrònica o del localitzador que doni accés a l'expedient electrònic (article 63 del RAFME). Aquests criteris persegueixen facilitar la recuperació de l'expedient i, per tant, el seu maneig i lectura. Així ho ha recordat aquesta Comissió Jurídica Assessora, entre d'altres, en els recents dictàmens 171/2023 i 194/2023.

En el supòsit objecte de dictamen, cal assenyalar que els documents que integren l'expedient estan indexats, numerats, ordenats cronològicament i paginats (articles 46.2 de la Llei 26/2010 i 70.2 de l'LPAC), i són còpies electròniques autèntiques dels documents originals. Així mateix, l'índex està autènticat, d'acord amb el que disposa l'article 46.3 de la Llei 26/2010, i en el mateix sentit l'article 51.1 i 3 del RAFME.

En l'expedient remès també s'inclou l'acreditació de les notificacions efectuades (articles 56.2 de la Llei 26/2010 i 41.1.b), segon paràgraf, de l'LPAC).

IV.4. Tramitació del procediment

Pel que fa a la tramitació del procediment, s'ha ajustat, en termes generals, a les previsions normatives que resulten d'aplicació, contingudes en la Llei 26/2010 i l'LPAC.

En primer terme, consta que el Servei d'Assessorament Jurídic de la Direcció General de la Policia va adreçar un requeriment a la persona interessada, per tal que acredités la representació lletrada i per tal que informés si els fets objecte de reclamació s'estaven substanciant per la via penal, a la vegada que la va informar sobre el tractament de les seves dades personals.

Els fets també es van posar en coneixement de la companyia asseguradora de l'Administració de la Generalitat (article 50.1.a) de la Llei 26/2010).

D'altra banda, figura que es va sol·licitar a la Prefectura de la Policia un informe (article 81.1 de l'LPAC) sobre si es tenia constància dels fets i la seva investigació, així com que abordés els punts següents: a) si a les X h del dia dels fets existia cap alteració de l'ordre públic i la consegüent perillositat en el punt on es trobava la persona reclamant quan va rebre l'impacte, i si allà es va disparar cap projectil de *foam*; b) si en el punt referit hi havia algun tipus d'aldarull actiu amb actuacions violentes; c) si va existir cap preavís de disparar projectils de *foam*; d) les actuacions que estaven realitzant els dispositius d'ordre públic en el moment referit, i qualsevol altra informació que es considerés rellevant.

Seguidament, per Acord del director general de la Policia es va resoldre iniciar el procediment de responsabilitat patrimonial i nomenar la persona instructora del procediment. Aquest Acord es va notificar a la persona interessada, amb indicació del termini màxim per a resoldre el procediment i dels efectes del silenci (articles 21.4 de l'LPAC i 50.1.a) de la Llei 26/2010).

Es va incorporar a l'expedient l'informe emès pel cap de l'Àrea de la Brigada Mòbil de Mossos d'Esquadra.

A continuació, es va acordar obrir el tràmit d'audiència i vista de l'expedient (articles 51.1 de la Llei 26/2010 i 82 de l'LPAC), que es va comunicar tant a la persona reclamant com a la companyia asseguradora de l'Administració.

La part reclamant va sol·licitar que prèviament al tràmit d'audiència s'acordés obrir el procediment a prova, si bé va presentar al·legacions *ad cautelam*. L'entitat asseguradora de l'Administració també va formular-hi al·legacions. Més tard, la part reclamant va sol·licitar l'impuls de les actuacions de l'expedient.

La instructora va emetre una diligència en què feia constar que s'havia intentat la terminació del procediment mitjançant un acord entre les parts, la qual cosa no s'havia aconseguit. D'altra banda, la instructora va dictar un acord mitjançant el qual es van admetre i incorporar a l'expedient les proves pericial i documental sol·licitades, si bé es va acordar d'una manera motivada no admetre la prova testifical.

Posteriorment, es va procedir a obrir un nou tràmit d'audiència i vista de l'expedient, que es va comunicar tant a la persona afectada com a la companyia asseguradora de l'Administració.

La persona reclamant va presentar-hi al·legacions. Va reiterar les anteriors i va modificar l'import de la indemnització sol·licitada. Altrament, l'asseguradora es va ratificar en les al·legacions anteriorment presentades.

Tot seguit, la instructora va emetre la proposta de resolució (articles 50.1.g) de la Llei 26/2010 i 81.2 de l'LPAC), en la qual proposava estimar parcialment la reclamació. Posteriorment, l'advocada en cap del Departament d'Interior també va estimar parcialment la reclamació, si bé va considerar que calia la modulació del 50% de la responsabilitat de l'Administració.

Clou l'expedient la petició de dictamen del conseller d'Interior.

IV.5. Temporalitat del procediment

El termini màxim per a resoldre expressament i notificar la resolució en els procediments de responsabilitat patrimonial és de sis mesos des que es va iniciar el procediment (article 21.2 de l'LPAC), ultrapassat el qual les persones interessades poden entendre "que la resolució és contrària a la indemnització del particular." (article 91.3 de l'LPAC).

Aquest termini s'ha de comptar, en el cas dels procediments iniciats a sol·licitud de la persona interessada, des de la data en què la sol·licitud hagi tingut entrada en el registre electrònic de l'Administració o organisme competent per a tramitar-la (article 21.3 de l'LPAC).

El termini màxim es pot suspendre quan “[...] se sol·licitin informes preceptius a un òrgan de la mateixa Administració o d'una de diferent, pel temps que transcorri entre la petició, que s'ha de comunicar als interessats, i la recepció de l'informe, que també se'ls ha de comunicar. Aquest termini de suspensió no pot excedir en cap cas els tres mesos. En cas de no rebre's l'informe en el termini indicat, el procediment prossegueix” (article 22.1.d) de l'LPAC).

Transcorregut el termini sense que s'hagi dictat i notificat resolució expressa, en els procediments de responsabilitat patrimonial, es pot entendre que la resolució és contrària a la indemnització del particular (article 91.3 de l'LPAC), és a dir, es produeixen els efectes del silenci administratiu negatiu. Aquesta desestimació presumpta té els únics efectes de permetre a les persones interessades interposar els recursos corresponents (article 24.2 de l'LPAC).

Malgrat la producció del silenci administratiu, l'Administració conserva l'obligació de resoldre expressament i notificar (articles 21.1, 24.1 i 24.3 de l'LPAC). En els casos de desestimació per silenci administratiu, “[...] la resolució expressa posterior al venciment del termini l'ha d'adoptar l'Administració sense cap vinculació al sentit del silenci” (article 24.3.b) de l'LPAC).

En el present cas, la reclamació de responsabilitat patrimonial es va presentar mitjançant un escrit lliurat per correu postal certificat el 15 d'octubre de 2020, i es va iniciar el procediment per Acord de 29 de juny de 2021, un cop ultrapassats els sis mesos des que es va presentar la reclamació. Altrament, la petició de dictamen ha tingut entrada en aquest òrgan consultiu el 20 de desembre de 2023.

Es constata, doncs, que s'ha ultrapassat a bastament el termini de sis mesos previst legalment per a resoldre el procediment i notificar-ne la resolució que li ha de posar fi, amb els efectes esmentats.

Com aquesta Comissió ha afirmat reiteradament, aquest retard no s'avé amb el dret a una bona administració, reconegut, entre altres normes, en l'article 30 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya i en l'article 22 de la Llei 26/2010, el qual inclou com un dels drets de la ciutadania el d'obtenir una resolució expressa i una notificació dins del termini establert legalment (entre d'altres, Dictamen 112/2022).

V. Tempestivitat de la reclamació

D'acord amb l'article 67.1 de l'LPAC, el dret a reclamar prescriu al cap d'un any d'haver-se produït el fet o l'acte que motivi la indemnització, o de manifestar-se'n l'efecte lesiu, i per al supòsit de danys físics o psíquics el dies a quo és el del guariment o el de la determinació de l'abast de les seqüeles.

En el present cas, els fets van succeir el X d'octubre de 2019 i la reclamació es va presentar el 15 d'octubre de 2020. Per tant, la reclamació és tempestiva, ja que es va presentar abans d'esgotar-se l'any corresponent.

VI. Consideracions sobre el fons de la qüestió

VI.1. La posició de la part reclamant

La persona reclamant exposa que el X d'octubre de 2019, a les X h, es trobava amb una altra persona a l'encreuament entre el carrer X i el carrer Y, a la vorera lateral dreta del carrer Z, caminant en direcció muntanya. En aquell moment, hi havia gent al carrer, algunes persones es retiraven d'una manifestació que ja havia estat desconvocada i altres simplement passejaven per la zona.

Explica que als Jardinetes no hi havia cap concentració ni massificació, la gent que quedava caminava tranquil·lament direcció muntanya, allunyant-se del centre de la ciutat. Altrament, s'havia reprès el trànsit a la zona. De sobte, sense que s'estigués produint cap aldarull, tres furgonetes del Cos de Mossos d'Esquadra es van apropar a gran velocitat i van parar a l'encreuament del carrer K amb el carrer Y i el carrer X. La gent que era per la zona, en veure que s'apropaven les furgonetes, va començar a córrer en direcció al carrer J per allunyar-se'n, i la persona reclamant i l'acompanyant també.

Les tres furgonetes dels Mossos d'Esquadra van estar aturades només uns segons, durant els quals van disparar dos projectils de *foam* en direcció a les persones que pujaven cap al carrer J, i dos projectils més quan les furgonetes ja estaven en moviment, pujant per la calçada lateral del carrer Z, cap a les persones que eren en aquella mateixa vorera.

Un dels projectils disparats quan les furgonetes ja estaven en moviment li va impactar directament al cap, quan es trobava a l'altura del carrer X. Al·lega que els agents de Mossos d'Esquadra van disparar sense supòsit habilitant, a molt poca distància i directament a una zona sensible com és el cap. Així mateix, que un testimoni va veure com un dels projectils disparats pels Mossos d'Esquadra impactava al cantó esquerre del cap de la persona reclamant, i queia a les seves mans.

Les furgonetes van continuar la marxa pel carrer X, pujant pel lateral dret del carrer Z i es van aturar a l'alçada de la cantonada del carrer Q. Allà els agents van baixar i van seguir disparant a la gent que es dispersava pel carrer Q. Poc després van tornar a les furgonetes i van marxar.

Explica que el projectil la va impactar al cantó esquerre del cap, la qual cosa va fer que es desplomés al terra. Li va provocar un fort dolor, sang per l'orella i un hematoma que ràpidament li va inflar el costat esquerre de la cara, i va haver de buscar assistència mèdica d'una manera immediata. Va quedar estabornida i no es podia aixecar, ni estar dempeus per ella mateixa, i va requerir ajuda de persones que la van introduir en un taxi que la va conduir a l'hospital. En aquest moment, les furgonetes del Cos de Mossos d'Esquadra ja no hi eren.

Addueix que, quan les furgonetes havien estat aturades a la cantonada del carrer Q, cap dels agents dels Mossos d'Esquadra, que estaven a 39 metres de la seva posició, li van oferir cap tipus d'assistència, ni van sol·licitar la presència d'una ambulància ni de cap servei mèdic que la pogués atendre. Va ser l'altra persona i altra gent qui van trucar a l'ambulància, si bé aquesta no va aparèixer i, finalment, es va desplaçar en taxi cap a l'hospital.

Al·lega que les lesions es varen confirmar com un traumatisme cranioencefàlic amb hematoma subdural frontoparietal esquerre, amb hemorràgia subaracnoidal i contusió hemorràgica temporal associada, a més de fractura d'ossos del crani i branca mandibular. L'endemà va ser operada d'urgència i li van practicar una craniotomia frontotemporal al cantó esquerre i una "contusectomia".

Així mateix, addueix que, si bé les seqüeles es donen per estabilitzades el X d'abril de 2020, encara no està donada d'alta del servei de neurocirurgia ni del servei d'otorrinolaringologia. Altrament, diu que li han quedat seqüeles permanents que li afecten la qualitat de vida: un forat al crani d'1,8 cm, com a conseqüència de la cirurgia; una cicatriu de 23 cm de longitud al cap; pèrdua d'audició a l'oïda esquerra del 85,8 %; epilèpsia crònica focal posttraumàtica i molèsties a la mandíbula. Aporta, a aquest efecte, un informe mèdic pericial de valoració de lesions emès per un metge especialista en valoració del dany corporal. Altrament, al·lega que les lesions l'afecten laboralment, ja que no pot desenvolupar plenament la seva feina i li ha comportat la pèrdua de 8 ofertes de treball.

La persona afectada considera que les lesions patides són conseqüència de la manca de diligència i proporcionalitat en l'actuació policial i que en aquest cas el mal funcionament de l'Administració es concreta en un ús abusiu i arbitrari de la força. També al·lega que el dany sofert resulta antijurídic, en no estar obligada a suportar-lo. En l'escrit de reclamació sol·licita una indemnització per un import de 266.781,535 euros.

Aporta diversa documentació, entre la qual vídeos, gravacions d'àudio, fotografies i documents mèdics, per tal d'acreditar tant els fets com les lesions patides.

En els tràmits d'audiència concedits al·lega que l'informe del cap de l'Àrea de la Brigada Mòbil de Mossos d'Esquadra posa de manifest la veracitat dels fets tals com els exposa la part reclamant, en el sentit que no hi havia cap aldarull que requerís de l'actuació policial. Addueix que la documentació que aporta evidència que els agents van actuar i van disparar projectils, un dels quals va impactar a la persona reclamant, i que l'actuació va ser injustificada i completament desproporcionada, i mancada de circumstàncies habilitants. Altrament, manifesta que l'ús de projectils de *foam* està regulat i limitat, i expressament prohibit a la zona del cap, i, a més, es van disparar amb les furgonetes en moviment i a molt poca distància de les persones, i tot això contravé els protocols policials.

També es posa de manifest que s'ha reconegut a la persona afectada un grau de discapacitat del X %, amb efectes del dia X de febrer de 2020. Finalment, es modifica l'import reclamat,

d'acord amb la valoració del dany moral extracorpori que realitza l'asseguradora, i se sol·licita l'import total de 200.086,15 euros.

VI.2. L'informe del cap de l'Àrea de la Brigada Mòbil de Mossos d'Esquadra

L'informe emès en data X d'octubre de 2021 pel cap de l'Àrea de la Brigada Mòbil de Mossos d'Esquadra posa de manifest que el dia dels fets va tenir lloc una vaga general convocada per sindicats, i que, d'altra banda, diverses associacions van organitzar marxes multitudinàries pel territori amb arribada a Barcelona, la qual cosa va comportar que es congregués una gran quantitat de persones a la zona del centre de Barcelona.

Explica, així, que aquella jornada es va produir una situació generalitzada de desordres públics mai vista (amb confrontacions amb la policia, tall de vies principals, destrosses de mobiliari, barricades i artefactes incendiàries, etc.), que va requerir un gran desplegament d'efectius, amb un focus principal al carrer P i els voltants. En aquest focus es van fer servir llançadores de projectils *foam* amb l'objectiu de repel·lir els greus atacs que rebien els efectius d'ordre públic, així com de dispersar les persones concentrades que actuaven d'una manera violenta. A més, també es van produir alteracions d'ordre públic a molts altres punts de la ciutat, la qual cosa va motivar intervencions en d'altres focus més petits amb la finalitat de dispersar les concentracions de persones que les causaven o evitar la formació de noves.

A tall de conclusions, exposa:

“Per tant, tot i que es coneix quins efectius d'ordre públic van participar en el dispositiu policial d'aquell dia, així com les furgonetes des de les quals es va actuar, la situació excepcional de desordres públics generada aquell dia va comportar que s'efectuessin nombroses actuacions amb moviments continus de furgonetes de la Brigada Mòbil per tal de donar assistència en tots aquests altres punts de la ciutat en què es concentraven persones que creaven altres focus de desordres o per evitar-ne que es produïssin de nous. Aquesta situació d'excepcionalitat és la que impedeix aportar la informació rigorosa i detallada que es demana respecte del punt concret on la persona afectada al·lega que va resultar ferida (com sí que es pot aportar respecte del focus principal del conflicte).

En conseqüència, davant l'allau de desordres públics que va existir, el Cos de Mossos d'Esquadra no disposa dels recursos de geolocalització necessaris que permetin el rastreig precís de tots els moviments de totes les furgonetes de la Brigada Mòbil que es van produir en aquella data i, per tant, no es disposa de la traçabilitat detallada de tots els desplaçaments que es van efectuar per diferents punts de la ciutat que permeti aportar la informació concreta i detallada, com és d'habitual.

Per tot això, no es pot descartar o afirmar, que el dia dels fets, en el punt concret que s'indica per part de la persona reclamant existís una actuació mínima d'efectius de la Brigada Mòbil per evitar que es generés un nou focus de desordre públic que agreugés encara més la situació de desordres públics que es va produir a tota la ciutat.”

VI.3. La posició de la companyia asseguradora

En les al·legacions efectuades per la companyia asseguradora a l'expedient, aquesta considera que:

“Existeixen dades objectives en el present expedient per a concloure que, efectivament, [la persona reclamant] va patir greus lesions, probablement com a conseqüència de l'impacte d'un projectil. Si més no, aquesta possibilitat no es pot descartar atenent l'informe del cap de l'Àrea de la Brigada Mòbil que indica la impossibilitat de descartar l'existència d'efectius en la zona el dia i l'hora dels fets, per tal de dispersar grups de manifestants.”

Altrament, pel que fa a la valoració econòmica, considera que existeix una clara pluspetició i que la indemnització procedent seria, d'acord amb la valoració pericial que adjunta la companyia, de 62.258,85 euros.

VI.4. La proposta de resolució

En la proposta de resolució s'analitza la relació de causalitat així com l'antijuridicitat del dany sobre la base de la prova practicada en l'expedient.

Així, pel que fa al requisit de la relació causal, es té en compte l'informe policial, que reconeix que en aquella jornada es van fer servir llançadores de *foam* per a repel·lir els atacs que rebien els efectius policials, així com per a dispersar les persones que es concentraven o ho intentaven, amb la finalitat d'actuar violentament. També reconeix que aquesta situació d'excepcionalitat va comportar que el desplaçament d'efectius fos continu i constant per tal d'atendre la multitud de focus de conflicte que s'anaven generant en diversos punts de la ciutat, i que no es pot descartar l'existència d'una actuació d'efectius de la Brigada Mòbil en el lloc que indica la persona afectada.

D'altra banda, la prova gràfica aportada per la persona interessada mostra com, a les X h del dia dels fets, tres furgonetes del Cos de Mossos d'Esquadra van passar per davant del lloc on la persona instant al·lega que es va produir l'impacte. De la mateixa manera, també queda acreditat com, un minut més tard, tres furgonetes policials es trobaven aturades al lateral dret del carrer Z, a l'altura del carrer Q. Tot i que la prova gràfica no permet asseverar que es tracti de les mateixes furgonetes, el que en tot cas quedaria constatat és la presència d'efectius del Cos de Mossos d'Esquadra en el lloc dels fets, en el moment en què la persona reclamant al·lega que va resultar ferida.

Així mateix, la prova practicada permet sentir el soroll d'uns estrèpits que podrien resultar compatibles amb disparats efectuats amb les llançadores de projectils de *foam*, les quals el mateix cos policial reconeix que el dia dels fets va utilitzar. A més a més, el so d'aquests impactes se sent en el moment en què queda acreditada la presència de tres furgonetes policials a la zona.

De la mateixa manera, també s'han aportat indicis sobre el fet que, a les 23:05 h, la persona reclamant ja es trobava ferida al lloc de l'incident. En aquest punt, a més, també cal tenir en compte la documentació mèdica aportada com a prova a l'expedient, que constataria que la ferida era compatible amb una lesió causada per un impacte d'un projectil de *foam*. Així ho posa de manifest també un informe mèdic pericial. En aquest sentit, també la companyia asseguradora considera que la persona afectada va patir greus lesions, probablement com a conseqüència de l'impacte d'un projectil, i que, si més no, aquesta possibilitat no es pot descartar, atenent l'informe del cap de l'Àrea de la Brigada Mòbil.

Per tot això, es té en compte que l'informe policial, com a element probatori, no permetria desvirtuar que el relat de la persona afectada pugui quedar comprovat –ni que sigui d'una manera indiciària– amb la prova practicada, i es considera altament probable que els estrèpits que se senten en les proves gràfiques aportades es puguin correspondre amb disparats de projectils de *foam* efectuats amb les llançadores que les dotacions d'antidisturbis del Cos de Mossos d'Esquadra van emprar aquell dia, i que un d'aquests trets pogués ser el que acabés per impactar sobre la persona reclamant.

En síntesi, doncs, un cop valorada en conjunt tota la prova practicada, es considera que, malgrat que no ha quedat acreditada una realitat absoluta dels fets, sí que existeixen indicis suficients per a arribar al convenciment que la lesió que va patir va ser causada per l'impacte d'un projectil de *foam* com els que van disparar els efectius del Cos de Mossos d'Esquadra durant aquella jornada, i, per tant, es considera provada l'existència d'un títol vàlid d'imputació entre el dany reclamat i el funcionament de l'Administració per mitjà d'una relació de causalitat.

D'altra banda, pel que fa a l'antijuridicitat del dany, es té en compte que, de l'examen conjunt de tota la informació de l'expedient, es desprèn que la intervenció policial va ser congruent, oportuna i proporcional i, per tant, es va ajustar al marc legal vigent, així com als criteris que la doctrina i la jurisprudència estableixen en relació amb aquesta. No obstant això, es considera que cal analitzar quina va ser l'actuació de la persona reclamant el dia dels fets, i si aquesta va poder tenir cap virtualitat d'incidir en el resultat damnós, ja que la doctrina i la jurisprudència estableixen que, perquè això sigui així, cal que en l'expedient s'acrediti que la persona perjudicada va participar directament i activament en els aldarulls, o bé que la seva presència al lloc exacte dels fets responia d'una manera volguda i imprudent a la voluntat de mantenir-se en una situació de perill. Es remarca que la doctrina i la jurisprudència donen especial rellevància al fet que aquestes circumstàncies no puguin quedar acreditades d'una manera efectiva en l'expedient.

En el present cas, cal dir que en l'expedient no consta cap element probatori que demostrï que la persona afectada prengués part activa, directa i voluntària en els incidents que s'estaven produint, o bé que es col·loqués, voluntàriament i negligent, en una situació de perill. El que la prova practicada evidencia és que, en el precís moment en què va resultar lesionada, una munió de persones es trobava dispersant-se cap al lloc on estava situada la persona reclamant. En aquest sentit, cal dir que la doctrina i la jurisprudència no preveuen que la simple presència al lloc dels fets, o bé la possible circumstància sobrevinguda de trobar-se envoltada

per una situació d'aldarull, tingui cap virtualitat per a determinar que la persona perjudicada hagi de suportar –en tot o en part– el dany irrogat, derivat d'una actuació policial.

Per tant, es conclou que en el present cas també concorre l'element de l'antijuridicitat en el dany, i aquest esdevindria, així, una lesió en el sentit tècnic jurídic del terme, motiu pel qual la persona reclamant té dret a ser indemnitzada a l'empara de la institució de la responsabilitat patrimonial de l'Administració.

Pel que fa a la valoració econòmica del dany, en la proposta s'examinen amb detall les valoracions efectuades per les parts i es proposa una valoració econòmica per un import de 94.670,17 euros.

VI.5. L'informe jurídic

Per la seva banda, l'informe de l'advocada en cap del Departament d'Interior també aprecia l'existència de nexa causal entre la lesió i l'actuació dels agents dels Mossos d'Esquadra. Pel que fa a l'antijuridicitat, considera que, si bé no hi ha cap element probatori o indicatiu que permeti afirmar que la persona afectada va prendre part activa, directa i voluntària en els aldarulls i alteracions de l'ordre públic a la zona, cal analitzar si es va situar d'una manera voluntària i negligent en una situació de perill, que podria eliminar o temperar la responsabilitat.

Sobre això, es té en compte que la persona interessada no explica per què era present a la zona; altrament, no era aliena a la situació de conflictivitat generalitzada d'aquell dia, i tampoc ho era, concretament, respecte de l'alteració de l'ordre públic que hi havia en aquell punt. En concret, en un dels documents d'àudio que aporta, es constata clarament que tothom que era a la zona era conscient de la situació de desordre públic i que, per tant, ningú era aliè al que hi ocorria.

En l'informe jurídic se cita que, en contextos similars al que s'acaba d'exposar, la Comissió Jurídica Assessora considera que l'actitud de la víctima es podria qualificar d'imprudent perquè coneixia l'existència dels aldarulls i, malgrat tot, va romandre al lloc.

Ara bé, l'actitud imprudent de la persona afectada no exclou, però, la responsabilitat de l'Administració, ja que, si bé no es disposa d'una prova directa, indicatiuament la lesió va ser conseqüència de l'impacte d'un projectil de *foam* llançat pels serveis antidisturbis del Cos de Mossos d'Esquadra.

En atenció a totes les consideracions fàctiques i circumstàncies concurrents, l'informe conclou que la persona reclamant no va participar activament en els aldarulls i, per tant, el dany sofert es pot qualificar d'antijurídic, és a dir, que no tenia el deure jurídic de suportar. I, si bé es desconeix si la presència de la persona afectada en aquell punt i en aquell precís moment era casual o volguda, sí que queda acreditat que, essent conscient de la situació de conflicte que hi havia, va romandre a la zona, de manera que es va situar en una posició de risc.

La presència concreta en aquell moment i en aquell indret porta a considerar que la persona reclamant no va adoptar unes cauteles mínimes necessàries d'autoprotecció davant d'una situació altament conflictiva. A més, es remarca que era la sisena nit consecutiva d'aldarulls i incidents al centre de la ciutat –circumstància pública i notòria per a tothom, pel ressò que se'n va fer als mitjans de comunicació–, i el més raonable era no moure's pel centre de la ciutat.

Malgrat que no es pot acreditar que la seva conducta tingués una incidència rellevant en el resultat, l'actitud de la persona reclamant es pot qualificar d'imprudent perquè, coneixent els aldarulls i incidents al centre de la ciutat cada nit, i no essent aliena a l'alteració greu de desordre públic que hi havia a l'indret on es trobava, va decidir moure's per la zona. I precisament el fet que es va situar d'una manera voluntària i imprudent en una situació de risc determina la temperància de la responsabilitat patrimonial de l'Administració; una modulació de la responsabilitat de l'Administració que s'estableix en el 50 % respecte dels danys i perjudicis acreditats, de manera que el percentatge restant s'ha d'imputar a l'actuació de la mateixa persona afectada.

Així, pel que fa a la valoració econòmica, es consideraria procedent fixar-la en 60.188,40 euros; però tenint en compte que cal modular la responsabilitat de l'Administració en un 50 % respecte dels danys i perjudicis acreditats, es reconeix una indemnització per l'import de 30.094,20 euros.

VII. El parer de la Comissió Jurídica Assessora

VII.1. El dany

En l'expedient sotmès a dictamen, s'acredita l'existència d'un dany real, efectiu, avaluable econòmicament i individualitzat en relació amb la persona reclamant, en els termes previstos en l'article 81 de la Llei 26/2010 i en l'article 32.2 de l'LRJSP. No hi ha dubte que ha patit un dany, atès que ha aportat un informe mèdic pericial i la documentació mèdica que així ho acredita, pel qual va ser hospitalitzada i intervinguda quirúrgicament i pel qual presenta seqüeles.

No obstant això, perquè sigui procedent apreciar la responsabilitat patrimonial de l'Administració, no és suficient constatar l'existència d'un dany efectiu, avaluable econòmicament i individualitzat en la persona afectada, sinó que és necessari, a més, que aquest dany sigui conseqüència del funcionament normal o anormal del servei públic, és a dir, que hi hagi una relació de causalitat entre el dany patit i el funcionament del servei públic; i, així mateix, que la persona perjudicada no tingui el deure de suportar el dany.

VII.2. El nexa causal

Constatada l'existència d'un dany, és procedent que aquesta Comissió analitzi si aquest es pot atribuir al funcionament dels serveis públics policials, en una relació de causa a efecte, i,

en cas que així fos, si hi concorre la nota de l'antijuridicitat. A aquests efectes, s'ha d'indicar que la persona reclamant atribueix els danys a un funcionament anormal dels serveis públics policials, que haurien fet un ús desproporcionat de la força atès que, segons relata, en el lloc dels fets no hi havia aldarulls. Així, doncs, caldrà analitzar, en primer terme, si es pot donar per acreditat l'origen de la lesió en un funcionament –normal o anormal– dels serveis policials; i, seguidament, si el dany sofert ha de considerar-se o no antijurídic, tenint en compte, si escau, la presència d'elements que puguin interferir en el nexa causal.

Malgrat no haver quedat provat d'una manera fefaent en l'expedient administratiu que el dany fos conseqüència del funcionament del servei públic policial, de l'anàlisi de les circumstàncies en què han quedat acreditats els fets, aquesta Comissió considera que el dany causat a la persona reclamant presenta un nexa de causalitat amb el funcionament del servei policial. Així, en l'informe emès pel cap de l'Àrea de la Brigada Mòbil, de data X d'octubre de 2021, es fa constar que no es pot aportar informació rigorosa i detallada respecte de la intervenció policial que va tenir lloc a la zona el dia i a l'hora dels fets, donada la situació d'excepcionalitat i atesos els desordres públics d'aquell dia. Així mateix, s'informa que el Cos de Mossos d'Esquadra no disposa dels recursos de geolocalització necessaris que permetin el rastreig precís de totes les furgonetes de la Brigada Mòbil. No obstant això, es reconeix que en aquella jornada es van fer servir llançadores de *foam* per a repel·lir els atacs que rebien els efectius policials, així com per a dispersar les persones que es concentraven, i que hi va haver desplaçaments continus i constants per a atendre els diversos focus de conflicte. En síntesi, es fa constar que no es pot descartar que existís una actuació dels efectius de la Brigada Mòbil en el punt concret on van succeir els fets en qüestió.

Aquesta Comissió ha assenyalat, en nombrosos dictàmens, que la càrrega de la prova dels elements constitutius de la reclamació correspon a la persona perjudicada. No obstant això, ha matisat que, atès que sovint resulta difícil per als particulars aportar les proves que determinin una realitat absoluta del que va succeir, en cada cas concret s'ha de calibrar, en vista de l'esforç probatori de qui reclama, si els indicis de prova que es mostren són suficients per a un convenciment total de la manera com van tenir lloc els fets, ja que la prova s'ha de valorar en el seu conjunt (per tots, el Dictamen 70/2021). A tal efecte, s'ha de dir que la persona reclamant ha fet un esforç probatori per a avalar la veracitat de com es van produir els fets, amb l'aportació de diversos suports documentals (vídeo, gravació d'àudio i fotografies) per a fonamentar la reclamació, que no ha estat desvirtuada per l'informe del cap de l'Àrea de la Brigada Mòbil. L'anàlisi d'aquestes proves mostra que, a les X hores del dia X d'octubre de 2019, tres furgonetes policials circulaven per davant del lloc dels fets i que, simultàniament, un grup de persones es dispersa allunyant-se de la zona on es troben. Altrament, s'hi senten tres estrèpits que podrien resultar compatibles amb el soroll de tres impactes de projectils de *foam*, i en destaca el soroll del segon, més nítid, si bé no es pot apreciar qui els efectua ni exactament des d'on. S'evidencia una situació de corredisses de persones i d'agitament, pel so ambient i per les expressions que s'utilitzen. A les 23.05 hores, la persona reclamant es trobava ferida al lloc dels fets. La documentació mèdica i l'informe

mèdic pericial constaten que la ferida és compatible amb una lesió causada per un impacte d'un projectil de *foam*.

Per tant, es considera que acredita indicis suficients per a arribar al convenciment que la lesió que va patir va ser causada per un projectil com els que s'estaven utilitzant aquell dia. La Comissió conclou, així, que existeix una més que alta probabilitat que el projectil fos disparat per algun dels efectius dels Mossos que es trobaven a la zona. Restaria provada, d'aquesta manera, la relació causal entre el dany reclamat i el funcionament de l'Administració.

Determinada l'existència indiciària d'un nexa causal entre la lesió i l'actuació dels Mossos d'Esquadra, és procedent valorar si aquesta causalitat pot ser desvirtuada per la participació de la víctima en la producció del dany, circumstància que tindria un efecte exonerador o atenuador de la responsabilitat administrativa. Per a dur a terme aquesta anàlisi, cal partir dels criteris doctrinals d'aquesta Comissió en relació amb casos similars de reclamacions per danys soferts pels particulars com a conseqüència de les actuacions dels cossos policials adreçades a garantir la seguretat i restituir l'ordre públic alterat (entre d'altres, dictàmens 243/2012, 275/2013, 144/2015, 7/2017 i 113/2021).

VII.3. L'antijuridicitat del dany

Un cop determinat el nexa causal, convé analitzar si el dany al·legat esdevé una lesió en el sentit tècnic jurídic del terme. Conforme a una doctrina jurisprudencial consolidada, només té caràcter de lesió susceptible de ser rescabada la que reuneixi la nota de l'antijuridicitat, en el sentit que el particular no tingui el deure jurídic de suportar els danys derivats de l'actuació administrativa. Així, per a analitzar el cas en vista del requisit de l'antijuridicitat, es fa necessari examinar si la intervenció policial va ser l'exigida en consideració als fets concurrents, així com la mateixa conducta de la persona afectada.

a) L'actuació dels Mossos d'Esquadra

El model policial de seguretat pública parteix del principi de mínima intervenció, en coherència amb els principis de proporcionalitat, oportunitat i congruència de l'acció policial. Per a valorar l'actuació dels agents, cal partir del que disposen els articles 5 de la Llei orgànica 2/1986, de 13 de març, de forces i cossos de seguretat, i 11.1.c) de la Llei 10/1994, d'11 de juliol, de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra, el darrer dels quals estableix que els seus integrants "Han d'actuar, en l'exercici de llurs funcions, amb la decisió necessària i sense retard, quan d'això depengui evitar un mal greu, immediat i irreparable, i han de regir-se, en fer-ho, pels principis de congruència, d'oportunitat i de proporcionalitat en la utilització dels mitjans a llur abast". Igualment, l'article 23 de la vigent Llei orgànica 4/2015, de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana, assenyala que les mesures d'intervenció per a mantenir o restablir la seguretat ciutadana en reunions i manifestacions han de ser graduals i proporcionades a les circumstàncies, i que la dissolució d'aquestes ha de ser l'últim recurs (apartat 2n). Tanmateix, abans d'adoptar aquestes mesures, les unitats actants de les forces i cossos de seguretat han d'avisar les persones afectades d'aquestes mesures, fins i tot d'una

manera verbal si la urgència de la situació ho fa imprescindible; si bé, en cas que es produeixi una alteració de la seguretat ciutadana amb objectes contundents o de qualsevol altra manera perillosos, les forces i cossos de seguretat poden dissoldre la reunió o manifestació o retirar-ne els obstacles sense necessitat de cap avís previ (apartat 3r). El redactat d'aquests preceptes legals obliga el cos de Mossos d'Esquadra a utilitzar els recursos coactius només en situacions extremes i com a darrer recurs. Cal ressaltar que, d'ençà de 2014, les unitats antiavalots i de suport dels Mossos d'Esquadra han substituït les bales de goma per bales d'escuma o *foam*, en ser les primeres massa lesives.

La jurisprudència ha declarat que el dany és antijurídic quan la resposta dels agents de les forces i cossos de seguretat resulta desproporcionada en mitjans i formes (Sentència 4933/1995, de 7 d'octubre, de la Sala Contenciosa Administrativa, Secció Primera, del Tribunal Suprem, ECLI:ES:TS:1995:4933, fonament de dret tercer). Cal determinar, per tant, si de l'expedient es pot deduir que el dia X d'octubre de 2019 l'actuació dels Mossos d'Esquadra es va ajustar als principis d'actuació deguts o si, per contra, va estar mancada de congruència, oportunitat i proporcionalitat en la utilització dels mitjans. A parer de la Sala Contenciosa Administrativa, Secció Cinquena, de l'Audiència Nacional, en la Sentència de 3 de juliol de 2019, ECLI:ES:AN:2019:2954, fonament de dret sisè:

"[...] una actuación es congruente, es decir, posee congruencia, cuando establece una relación lógica entre dos acciones y por ello resulta conveniente y oportuna, y algo es oportuno cuando es adecuado y conveniente por que produce un buen efecto, y goza por ese hecho de la cualidad de oportuno, y, a su vez, la proporcionalidad o lo proporcionado no significa otra cosa sino que lo que se hace o la acción que se produce guarda en sus dimensiones armonía o conveniencia con el resultado que se pretende obtener. Esos principios de actuación se vinculan y relacionan con otro de los mandatos que impone el art. 5 de la Ley Orgánica 2/1986 (RCL 1986, 788) a los miembros de las Fuerzas y Cuerpos de Seguridad en relación con el uso que legítimamente han de hacer de las armas que el Estado les confía. De lo que afirma el precepto resulta evidente que el uso de las armas constituye en una actuación en la que intervengan las Fuerzas y Cuerpos de Seguridad del Estado una última opción, sólo admisible cuando concorra alguna de las situaciones que el artículo describe como riesgo racionalmente grave para su vida, su integridad física o las de terceras personas, o en aquellas circunstancias que supongan un grave riesgo para la seguridad ciudadana y siempre adecuando su uso o utilización a los principios de congruencia, oportunidad y proporcionalidad entendidos del modo expuesto."

De la descripció dels fets, es conclou que aquell dia es va produir una situació sense precedents d'alteració de l'ordre públic, que es va estendre d'una manera successiva i simultània per diversos punts de la ciutat: llançament d'artefactes incendiaris i pedres; construcció i crema de barricades; talls de trànsit en vies principals; intent d'assalt a infraestructures bàsiques; destrossa de mobiliari urbà, i fins i tot, enfrontaments directes i greus contra els mateixos funcionaris policials. Per tant, cal tenir en compte el nivell de violència dels aldarulls d'aquella jornada, així com que determinats grups incontrolats de persones es dispersaven d'un punt a l'altre de la ciutat, amb el propòsit de generar nous focus

de desordres públics. Aquell dia fou la culminació d'un cicle de cinc dies de greus disturbis a tot Catalunya. En l'informe policial es posa de manifest que una situació generalitzada de desordres públics greus a la ciutat de Barcelona com la que es va viure aquell dia no s'havia vist mai abans.

Davant d'escenaris com el descrit, és evident que els efectius policials han de donar una resposta adequada, amb els mitjans de què disposen, per a intentar restablir l'ordre públic i neutralitzar el nivell de perillositat que la situació pot provocar sobre persones i béns. Cal recordar, sobre això, que la jurisprudència ha declarat que el dany és antijurídic quan la resposta dels agents de les forces i cossos de seguretat resulta desproporcionada en mitjans i formes (Sentència de 7 d'octubre de 1995 de la Sala Contenciosa Administrativa, Secció Primera, del Tribunal Suprem). I si bé, en el cas concret sobre el qual es dictamina, l'actuació de la Brigada Mòbil no es pot valorar amb independència del context de desordre públic que es vivia en el conjunt de la ciutat, convé atènyer-se específicament a les circumstàncies del lloc dels fets per a calibrar si l'actuació policial va ser justificada. Sobre això cal ressaltar que, malgrat el mitjans tècnics de què disposa –molt superiors als de la persona reclamant–, en cap moment l'Administració de la Generalitat no ha acreditat que a la zona del carrer Z, prop de les 23 hores, es produïssin aldarulls o desordres públics que justifiquessin una mesura tan dràstica com el llançament de bales de *foam*. Només consta en l'expedient un "Informe breu" del cap de l'Àrea de la Brigada Mòbil, de X d'octubre de 2021, precitat, el qual expressa que no és possible determinar quines furgonetes van intervenir en aquella zona el dia i moment dels fets. Segons l'informe:

"[...] la major concentració de persones va tenir lloc [...], lloc que es va convertir en el principal focus del conflicte [...]. Així, doncs, en aquest punt concret, i els seus voltants més immediats, és on es van produir els desordres públics més importants: es van situar barricades a la plaça [...] i als carrers adjacents, les quals s'encenien amb líquids accelerants; es van efectuar destrosses de mobiliari urbà; es van llançar tot tipus de pirotècnica, artefactes incendiàries i pedres de grans dimensions contra les línies policials [...]. Tot això va provocar que, en aquest focus principal, es fessin servir llançadores de projectils de *foam* amb l'objectiu de repel·lir els greus atacs que rebien el efectius d'ordre públic, així com de dispersar les persones concentrades que estaven actuant de manera violenta [...]."

L'informe continua dient que, a més d'aquest focus principal, també es van produir alteracions d'ordre públics generalitzades en altres punts de la ciutat, que van requerir intervencions dels Mossos, amb moviments continus de furgonetes. De tal manera que:

"Aquesta situació d'excepcionalitat és la que impedeix aportar la informació rigorosa i detallada que es demana respecte del punt concret on [la persona reclamant] al·lega que va resultar ferida [...]. En conseqüència, davant l'allau de desordres públics que va existir, el Cos de Mossos d'esquadra no disposa dels recursos de geolocalització necessaris que permetin el rastreig precís de tots els moviments de les furgonetes de la Brigada Mòbil que es van produir en aquella data i, per tant, no disposa de la traçabilitat detallada de tots els desplaçaments que es van efectuar [...]. Per tot això, no es pot descartar o afirmar que el dia

dels fets, en el punt concret que s'indica per part de [la persona reclamant] existís una actuació mínima d'efectius de la Brigada Mòbil per evitar que es generés un nou focus de desordre públic.”

L'informe jurídic final es fa ressò de les limitacions de l'informe policial en assenyalar que:

“[...] l'expedient hauria guanyat en qualitat i rigor si s'haguessin practicat altres proves i, en concret, la prova testifical d'alguns dels testimonis proposats per la part reclamant per corroborar la presència dels serveis d'ordre públic a la zona, per determinar el nivell de conflictivitat que hi havia i per traslladar a la instrucció les circumstàncies que en aquell moment van envoltar la lesió soferta.”

Contràriament, les proves aportades per la persona afectada mostren que a la part alta del carrer X no es produïa cap causa d'excepcionalitat que justificués la intensitat amb què els efectius dels Mossos van intervenir. Més concretament, la imatge presa per un dels testimonis dels fets (document núm. 6 de l'escrit de reclamació) mostra la presència, a les 22.55:05 hores, de tres furgonetes policials a l'encreuament del carrer X amb el carrer Q, sense que visualment s'adverteixin aldarulls o alteracions de l'ordre públic en la zona. En conseqüència, no es pot asseverar que, ateses les circumstàncies concurrents, l'actuació policial fos proporcionada i adequada a les circumstàncies del moment.

b) L'actuació de la persona reclamant

Una reiterada jurisprudència sosté que el reconeixement de responsabilitat patrimonial de l'Administració exigeix l'antijuridicitat del resultat o la lesió sempre que existeixi nexa causal entre el funcionament del servei públic i el resultat lesiu produït, i que, malgrat el caràcter objectiu d'aquesta responsabilitat, l'Administració queda exonerada si és la conducta del mateix perjudicat l'única determinant del dany produït, fins i tot davant d'un funcionament anormal del servei públic (entre d'altres, sentències de la Sala Contenciosa Administrativa, Secció Sisena, del Tribunal Suprem de 10 d'octubre de 1995, de 2 de desembre de 1996, de 13 de març de 1999 i de 25 de setembre de 2007 i Sentència de 25 d'octubre de 2011 de la Sala Contenciosa Administrativa, Secció Quarta, del Tribunal Suprem). Al respecte, escau portar a col·lació el Dictamen 113/2021, en el qual, amb remissió al Dictamen 7/2017, es fonamenta el supòsit de concurrència de culpa de la víctima:

“En primer lloc [que] la jurisprudència del Tribunal Suprem ha determinat que de l'actuació dels cossos i forces de seguretat públics no es pot derivar responsabilitat patrimonial quan el sol·licitant ha participat directament i activament en manifestacions il·legals, violentes o quan és la mateixa persona la que ha creat la situació de risc (Sentència de 21 d'abril de 2009)

[...]

En segon lloc, és també procedent analitzar si la mateixa reclamant va intervenir en la causació del dany i es va situar d'una manera voluntària i imprudent en una situació de risc;

circumstància que també pot determinar la temperància o exoneració de la responsabilitat patrimonial de l'Administració (Sentència de 25 d'octubre de 2011 del Tribunal Suprem).”

A l'últim, en el Dictamen precitat també s'assenyalava que:

“[...] la manca de participació del reclamant no esdevé una dada determinant de la imputació de la responsabilitat patrimonial a l'Administració, atès que escau analitzar la situació concreta, tant des de la perspectiva de la proporcionalitat de l'actuació del cos policial, com pel que fa a les raons que explicarien la presència de l'afectat en el lloc i el moment en què van produir-se els fets, per tal de valorar si era casual o involuntària o bé imprudent i temerària.”

En aquest sentit es pronuncia també el Dictamen 813/2017 del Consell d'Estat, recaigut en relació amb la reclamació formulada per un manifestant que va rebre un impacte a l'ull amb una pilota de goma, disparada per un agent de la Policia Nacional, i conclou que:

“[...] *no procede indemnizar a título de responsabilidad por el funcionamiento de los servicios públicos las consecuencias de situación como estas, en las que los ciudadanos se colocan voluntariamente en situación de riesgo, y así se expresa, por ejemplo, en los dictámenes números 3.230/97, de 11 de septiembre, 128/2007, de 15 de marzo y 1.558/2006, de 5 de octubre. En estas circunstancias no cabe imputar al funcionamiento de los servicios públicos el perjuicio sufrido, en el sentido al que se refieren los artículos 32 y siguientes de la Ley 40/2015, de 1 de octubre, de Régimen Jurídico del Sector Público.*”

Contrasta aquesta actitud temerària de col·locar-se voluntàriament en risc amb la situació analitzada en el Dictamen 190/2010 de la Comissió Jurídica Assessora d'Euskadi, en què es declara l'existència de responsabilitat de l'Administració puix que els afectats es van veure sorpresos d'una manera imprevisible i no buscada:

“[...] *examinado el supuesto a la luz del requisito de la antijuridicidad, se observa que no hay título alguno en el que sustentar el deber jurídico de soportar el perjuicio padecido por quien, sin tomar parte en los incidentes que motivan la intervención policial, pasea por un lugar bastante alejado del sitio donde aquellos se inician y, como consecuencia de una intervención policial inesperada, cae empujada, no por participantes en las algaradas, sino por otros transeúntes que como ella se han visto sorprendidos por la carga policial [...] no hay obligación de soportar las consecuencias negativas de una actuación policial debida pero que la reclamante no estaba en condiciones de advertir o evitar y que en el caso ha sido factor eficiente del daño, sin que la acción de terceras personas pueda en este caso romper el nexo causal entre la intervención policial y el perjuicio padecido, ya que dicha intervención –y sólo la misma– es la causante de la conducta de los viandantes que hace caer a la reclamante.*”

Com resulta de la doctrina i jurisprudència esmentades, el debat sobre la responsabilitat de la víctima en la producció del dany se centra en la creació de risc, ja sigui perquè ha participat directament i activament en alteracions de l'ordre públic o perquè s'ha situat d'una manera voluntària i imprudent en una situació de risc. En aquest sentit, el dany no es reputa antijurídic

si la persona afectada s'ha arriscat a participar en una manifestació il·legal o violenta, o si hi és present voluntàriament i, a més, la resposta o reacció de les forces de seguretat és proporcionada en mitjans i formes, ateses les circumstàncies que concorrin en cada cas. Com s'explica en l'escrit de reclamació, que no ha estat desvirtuat per l'Administració:

“En aquell moment [...] hi havia gent al carrer [...], alguns es retiraven de la manifestació que ja havia estat desconvocada i altres que simplement passejaven per la zona. Al [carrer Z] no hi havia cap concentració ni massificació, la gent que quedava caminava tranquil·lament direcció muntanya, allunyant-se del centre de la ciutat. Ja s'havia reprès el trànsit de el carrer Y –prèviament tallat per la manifestació– i la dels carrers del voltant. De sobte, sense que s'estigués produint cap aldarull ni situació destacable, vam poder veure com tres furgonetes del Cos de Mossos d'Esquadra s'apropaven a gran velocitat i paraven momentàniament a l'encreuament del carrer K amb el carrer Y i el carrer X [...]”

Malgrat que la zona podria haver estat un lloc conflictiu hores abans, com sembla deduir-se de l'àudio d'un dels testimonis, quan afirma que “[...] li estava contestant al missatge i de cop ha començat a pujar BRIMO un altre cop per carrer X i tothom corrent, i m'he hagut d'aixecar corrent i no sé que està passant, però se segueix liant (*sic*) bastant per aquí”. La fotografia que consta en l'expedient mostra que, en el moment dels fets, la zona de l'impacte era un espai pacificat i tranquil.

En el Dictamen 113/2021 precitat es va portar a col·lació el Dictamen 15/2008 de la Comissió Jurídica Assessora d'Euskadi, el qual conté les claus jurisprudencials per a determinar com juga el requisit de l'antijuridicitat en reclamacions per danys personals causats amb motiu d'actuacions policials antidisturbis. Així, l'antijuridicitat no es dona en relació amb “*aquellas conductas, equiparadas a la fuerza mayor, que comportan una intencionalidad o una gravísima negligencia de la víctima (STS de 4-10-99, RA 8539)*”, i és així que “*por constituir la antijuridicidad de la conducta del perjudicado, en el instituto de la responsabilidad objetiva, un hecho obstativo de la pretensión de indemnización, corresponde la carga de su prueba a la Administración Pública que lo alega (STS de 28-6-99, RA 6330)*” (DCJA 19/2001, párrafo 15). Tanmateix, l'Administració no aporta elements que permetin concloure que la conducta de la persona reclamant va ser imprudent. En aquest sentit, no ha desvirtuat la prova que aquesta ha aportat segons la qual en el lloc i hora dels fets no es produïen concentracions ni aldarulls, ni ha provat que la persona afectada s'hagués situat d'una manera voluntària i negligent en una situació de perill que es podia concretar en un dany personal. Res justifica que, des de les furgonetes, els Mossos empressin llançadores de projectils de *foam*, i menys encara en vehicles en moviment, amb el perill d'orientar involuntàriament els llançaments cap a parts vulnerables del cos dels transeünts, com així va succeir.

En conseqüència, es considera que la reacció de les forces d'ordre públic, amb l'ús de material antidisturbis, va ser desproporcionada en mitjans i formes i que, per tant, el dany ocasionat a la persona reclamant és antijurídic, sense que la conducta d'aquesta pugui temperar, i menys encara exonerar, la imputació de responsabilitat administrativa originada per l'actuació policial.

Per tot això, es conclou que es donen els requisits per a apreciar la responsabilitat patrimonial de l'Administració. És procedent, en conseqüència, determinar el *quantum* indemnitzatori.

VII.4. La quantificació de la indemnització

a) Quantificació de les parts

La persona reclamant fixa la quantia de la indemnització en 200.086,15 euros, en aplicació del barem del text refós de la Llei sobre responsabilitat civil i assegurança en la circulació de vehicles de motor, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2004, de 29 d'octubre, en la redacció introduïda per la Llei 35/2015, de 22 de setembre, de reforma per al sistema de valoració dels danys i perjudicis causats a les persones en accidents de circulació. Aporta un informe mèdic pericial al respecte, emès per un metge especialista en valoració del dany corporal. Els conceptes reclamats són els següents:

- 5 dies de baixa molt greus, a raó de 104,42 euros/dia: 522,10 euros
- 9 dies de baixa greus, a raó de 78,31 euros/dia: 704,79 euros
- 160 dies de baixa moderats, a raó de 54,30 euros/dia: 8.688,00 euros
- Intervenció quirúrgica: 1.150,00 euros
- 35 punts de seqüeles funcionals, als quals s'aplica l'article 98 de la Llei 35/2015: 64.225,67 euros
- Pèrdua de substància òssia: 3 punts.
- Material d'osteosíntesi: 5 punts.
- Epilèpsia: 15 punts.
- Pèrdua auditiva: 14 punts.
- Dolor en articulació mandibular esquerra: 2 punts.
- 3 punts per perjudici estètic lleu: 2.707,96 euros
- Pèrdua de qualitat de vida causada per les seqüeles, en rang mitjà/alt (d'una forquilla de 10.348,37 a 51.741,83 euros): 45.000,00 euros
- Feines deixades de fer, calculades sobre la base del sou mitjà percebut fins a l'octubre de 2019: 4.357,25 euros

– Lucre cessant: 6.035,00 euros

– Dany moral extracorporal, corresponent al 50 % de la valoració econòmica de les lesions: 66.695,38 euros

Per la seva banda, l'asseguradora de la Generalitat també aplica el barem esmentat, si bé es mostra disconforme amb la valoració de la persona interessada, i realitza una proposta de càlcul per valor de 62.258,85 euros, amb el desglossament següent:

– 5 dies de baixa molt greus, a raó de 104,42 euros/dia: 522,10 euros

– 9 dies de baixa greus, a raó de 78,31 euros/dia: 704,79 euros

– 160 dies de baixa moderats, a raó de 54,30 euros/dia: 8.688,00 euros

– Intervenció quirúrgica: 850,00 euros

– 23 punts de seqüeles funcionals: 33.786,00 euros

Pèrdua de substància òssia: 3 punts.

Material d'osteosíntesi: 3 punts.

Epilèpsia: 5 punts.

Pèrdua auditiva: 10 punts.

Dolor en articulació mandibular esquerra: 2 punts.

– 3 punts per perjudici estètic lleu: 2.707,96 euros

– Pèrdua de qualitat de vida causada per les seqüeles, en rang mitjà/alt (d'una forquilla de 1.500 a 15.000 euros): 15.000,00 euros

La proposta de resolució estima parcialment la responsabilitat patrimonial, aplica també el barem referit, i determina que correspon indemnitzar la persona reclamant per la quantia de 94.670,17 euros, que inclou els conceptes següents:

– 5 dies de baixa molt greus, a raó de 104,42 euros/dia: 522,10 euros

– 9 dies de baixa greus, a raó de 78,31 euros/dia: 704,79 euros

– 160 dies de baixa moderats, a raó de 54,30 euros/dia: 8.688,00 euros

– Intervenció quirúrgica: 1.150,00 euros

– 34 punts de seqüeles funcionals: 61.405,94 euros

Pèrdua de substància òssia: 3 punts

Material d'osteosíntesi: 3 punts

Epilèpsia: 15 punts

Pèrdua auditiva: 14 punts

Dolor en articulació mandibular esquerra: 2 punts

– 3 punts per perjudici estètic lleu: 2.707,96 euros

– Pèrdua de qualitat de vida causada per les seqüeles, en rang mitjà/alt (d'una forquilla de 1.500 a 15.000 euros): 15.000,00 euros

– Perjudici patrimonial: 4.491,38 euros

Lucre cessant pel període de sanitat: 1.904,38 euros

Lucre cessant per les seqüeles: 2.587 euros.

Tanmateix, en l'informe jurídic es valoren les lesions per un import de 60.188,40 euros, pels conceptes següents:

– 5 dies de baixa molt greus, a raó de 103,48 euros/dia: 517,40 euros

– 9 dies de baixa greus, a raó de 77,61 euros/dia: 698,49 euros

– 160 dies de baixa moderats, a raó de 53,30 euros/dia: 8.609,60 euros

– Intervenció quirúrgica: 850,00 euros

– 22 punts de seqüeles funcionals: 31.306,56 euros

Pèrdua de substància òssia: 3 punts

Material d'osteosíntesi: 3 punts

Epilèpsia: 5 punts

Pèrdua auditiva: 14 punts

Dolor en articulació mandibular esquerra: 2 punts

– 3 punts per seqüeles estètiques: 2.683,80 euros

– Pèrdua de qualitat de vida causada per les seqüeles, en rang mitjà/alt (d'una forquilla de 1.500 a 15.000 euros): 15.522,55 euros.

No obstant això, tenint en compte que cal modular la responsabilitat de l'Administració en un 50 % respecte dels danys i perjudicis acreditats, en l'informe jurídic es reconeix una indemnització per l'import de 30.094,20 euros.

b) Quantificació de la Comissió Jurídica Assessora

Aquesta Comissió vol recordar que l'article 34.2 de l'LRJSP preveu expressament la possibilitat de prendre com a referència els barems de la normativa vigent en matèria d'assegurances obligatòries per a quantificar la indemnització quan es tracta de casos de mort o lesions corporals. I, efectivament, aquest òrgan consultiu ha posat de manifest en molts dictàmens que el barem té caràcter orientatiu en seu de responsabilitat patrimonial de l'Administració, d'acord amb el que tant la doctrina com la jurisprudència accepten àmpliament (entre d'altres, Dictamen 287/2022).

D'acord amb l'article 34.3 de l'LRJSP, la quantia de la indemnització es calcula amb referència al dia en què es va produir efectivament la lesió, sens perjudici de la seva actualització. Per tant, atesa la data de la producció dels fets, el X d'octubre de 2019, cal tenir en compte les quanties de l'any 2019. D'altra banda, com a data d'estabilització de la lesió, cal considerar el X d'abril de 2020, a la vista de la documentació de l'expedient.

1. Lesions temporals: 10.599,55 euros

Puix que ningú no discuteix els dies de baixa molt greus, greus i lleus, el càlcul queda així:

- Perjudici personal particular molt greu, 5 dies: 517,40 euros
- Perjudici personal particular greu, 9 dies: 698,49 euros
- Perjudici personal particular moderat, 160 dies: 8.609,60 euros

Pel que fa a la intervenció quirúrgica, els informes pericials aportats per la persona afectada (codis 1579 i 1580, craniectomia) i la companya d'assegurances (codi 1565, craniotomia) difereixen. Puix que el full de la intervenció quirúrgica assenyala que es va realitzar una craniotomia, cal aplicar el codi 1565 del Grup III d'intervencions quirúrgiques de l'apartat de neurocirurgia (forquilla de 413,93 euros mínim i 1.655,73 euros màxim), i en resulten 827,87 euros, ja que es va realitzar una única operació.

2. Seqüeles: 58.564,74 euros

D'acord amb les regles d'aplicació del barem, si un perjudici psicofísic, orgànic i sensorial permanent comporta, al seu torn, l'existència d'un perjudici estètic, s'ha de fixar d'una manera separada la puntuació que correspon a l'un i a l'altre (article 103 de la Llei 35/2015). Altrament, cal aplicar la fórmula prevista a l'article 98 de la Llei 35/2015, sobre concurrència de seqüeles funcionals. Aplicant aquesta fórmula, la puntuació total de 27 punts de seqüeles funcionals queda en 26 punts.

En concepte de seqüeles funcionals: 26 punts. Es considera procedent: a) reconèixer 3 punts per la pèrdua de substància òssia que no requereix cranioplàstia (codi seqüela 01152, puntuació 1-5 punts) i 2 punts per la limitació de l'obertura de l'articulació temporomandibular (codi seqüela 02052, puntuació 1-5 punts, tal com coincideixen els informes mèdics pericials; b) pel que fa a la puntuació atorgada al material d'osteosíntesi al crani, atorgar 3 punts (codi seqüela 01157, puntuació 1-8 punts), com l'informe mèdic pericial de la companyia asseguradora, ja que l'informe pericial de part no justifica la seva puntuació per sobre de la mitjana; c) atorgar 5 punts per epilèpsia sense trastorn de consciència (codi seqüela 01146, puntuació 5-15 punts) i no 15 punts, com fa l'informe pericial, atesos els informes mèdics – que refereixen una epilèpsia focal posttraumàtica, sense cap menció al trastorn de consciència–; i, finalment, d) en relació a la seqüela de pèrdua auditiva de l'oïda esquerra, figura en l'expedient una audiometria en què consta una pèrdua del 85% a l'oïda esquerra, de manera que es considera procedent reconèixer 14 punts, com fa la pericial de la part reclamant. Correspon abonar en concepte de seqüeles la quantitat de 40.358,39 euros.

En concepte de perjudici estètic, es reconeixen 3 punts de perjudici estètic lleuger (codi seqüela 11001, puntuació 1-6), com fan els dos informes pericials, amb una quantitat resultant de 2.683,80 euros.

3. Perjudici moral per pèrdua de qualitat de vida associada a les seqüeles (article 108.5 de la Llei 35/2015): 15.522,55 euros

Els informes pericials difereixen en l'aplicació del perjudici moral per una pèrdua de qualitat de vida (perjudici personal particular), lleu en un cas, i moderat en l'altre. Tenint en compte que la persona afectada té un grau de discapacitat del X %, que no requereix el concurs d'una altra persona, i no té dificultats de mobilitat i que els informes mèdics assenyalen que hi ha una estabilitat clínica, sense que s'hagin produït nous episodis d'alteració del llenguatge o que suggereixin crisis epilèptiques, es considera procedent aplicar una pèrdua de qualitat de vida en grau de lleu, en el seu rang màxim.

4. Altres

La persona reclamant quantifica altres conceptes, com el lucre cessant i la pèrdua d'ingressos de treball personal (articles 126 a 128 de la Llei 35/2015), i el dany moral extracorporal, però cal assenyalar, com també ho indica l'informe jurídic, que cap d'aquestes circumstàncies no resulten acreditades d'acord amb la documentació de l'expedient.

En conseqüència, aquest Comissió considera procedent reconèixer una indemnització de 69.218,10 euros.

CONCLUSIÓ

És procedent estimar en la quantitat de 69.218,10 euros –actualitzats a la data de finalització del procediment i, eventualment, més els interessos de demora corresponents–, la reclamació de responsabilitat patrimonial instada davant el Departament d'Interior per una persona pels danys i perjudicis soferts en haver-li impactat un projectil de *foam* en el transcurs d'una actuació policial del Cos de Mossos d'Esquadra.